

TISKOVÁ ZPRÁVA

Ústí nad Labem 30. 10. 2020

ÚSTECKÝ KRAJ VS. ČESKO ANEB S TRENDOVÝMI KŘIVKAMI VNÍMÁNÍ KVALITY ŽIVOTA PROTI STEREOTYPŮM

Zprávy o znečištěném prostředí, strukturálních problémech či korupčních aférách hojně informují o životě v Ústeckém kraji. Avšak je načase dát vědět obyvatelům tohoto regionu i zbytku republiky, že všední den zde nemusí připomínat epizodu ze seriálů Rapl či Pustina.

Otázkou, co si o kvalitě života v Ústeckém kraji myslí samotní obyvatelé, se zabýval tým vědců pod vedením Vladana Hrušky z katedry geografie Přírodovědecké fakulty UJEP v rámci projektu „Smart City – Smart Region – Smart Community“ a agentury STEM. Hruška zmiňuje, že „jedním z podnětů pro výzkum byl fakt, že Ústecký kraj si nese negativní image, avšak otázkou pro nás bylo, do jaké míry to je reflexí skutečných podmínek v území, a do jaké míry je to jen klišé, které je každodenně opakováno na ulici či v médiích“.

Dílčí část šetření založeného na analýze časových řad opakujících se výzkumů realizovaných agenturou STEM, se zabývala daty z výzkumné série Trendy (výzkumný program STEM dlouhodobého sledování proměn naší společnosti). Systematicky sleduje rozdíly ve vnímání životní úrovně mezi celorepublikovými hodnotami a hodnotami Ústeckého kraje, a to v letech 1997–2019. V Ústeckém kraji bylo v jednotlivých šetřeních dotazováno do sta respondentů (proto zjištěné hodnoty mnohem více kolísaly mezi jednotlivými termíny šetření a také vůči republikové hodnotě).

Jednou ze tří otázek, které byly sledovány, bylo hodnocení příjmu a majetku v domácnostech, viz obrázek v příloze. Pro interpretaci byly vybrány dvě nejnižší hodnotící kategorie, kdy se respondenti označili jako „špatně zajištění“ či „v zásadě chudí“. Co se týká srovnání kraje s Českem, tak v období 2005–2008 a 2011–2014 byl sice rozdíl znatelný, ale pozitivní je, že podíl respondentů, kteří se do těchto kategorií řadí, ve sledovaném období klesá jak na úrovni Česka, tak Ústeckého kraje (byť zde hodnoty oscilují), viz obr. 1.

V další otázce se měli respondenti sami zařadit do jedné ze sociálních vrstev. „Opět jsme se zaměřili na dvě nejnižší kategorie, tedy ‚dolní‘ a ‚nižší střední vrstvu‘. V obou sledovaných územních celcích (Ústecký kraj a Česko) mají hodnoty klesající tendenci a obecný trend Ústeckého kraje se zásadně od celorepublikového neliší, jak ukazuje obr. 2,“ vysvětluje Vladan Hruška.

Výsledky výzkumu tedy lze shrnout tak, že v posledních dvou dekadách je podíl obyvatel, kteří se hodnotí jako „špatně zajištění“ nebo „v zásadě chudí“ ve srovnání s Českem vyšší v Ústeckém kraji, s čímž pravděpodobně souvisí i vyšší podíl těch, kteří se řadí do „dolní“ či „nižší střední vrstvy“. Avšak v subjektivním vnímání respondentů nejsou patrné velké systematické rozdíly mezi Ústeckým krajem a Českem a v období silného ekonomického růstu v letech 2014–2019 tyto rozdíly dokonce mizí. „Uznáváme, že Ústecký kraj má vyšší problémy týkající se např. sociálního vyloučení, avšak dle individuálního vnímání kvality života, které se prakticky neodlišuje od zbytku Česka, se jeví negativní vyjádření o kvalitě života v Ústeckém kraji jako nepřilíš odpovídající realitě,“ dodává Hruška.

Toto šetření, samozřejmě, nelze považovat za vše vypovídající (i vzhledem k počtu respondentů za Ústecký kraj), ale může být jednou z prvních vlaštovek v bourání klišé, že Ústecký region je v porovnání se zbytkem Česka jen problematický.

„Dle statistických ukazatelů, zaměřených na ekonomické aspekty, jako např. HDP na obyvatele, průměrné mzdy a míra nezaměstnanosti, si kraj sice vede

hůře, ale to nemusí nutně znamenat, že kvalita života zde je rovněž horší,
uzavírá další členka projektového týmu Zdeňka Smutná.

Grafická příloha: obr. 1 a obr. 2

Ilustrační fotografie k volnému užití: autor Lucie Povolná

Kontakt: Mgr. Vladan Hruška, Ph.D., vladan.hruska@ujep.cz, Přírodovědecká fakulta UJEP

#MyJsmeUjep

#PribehUJEP

#UniverzitaSeveru

#NaSever

Mgr. Jana Kasaničová, tisková mluvčí

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Univerzita J. E. Purkyně v Ústí nad Labem
Pasteurova 1, 400 96 Ústí nad Labem
tel: +420 475 286 117
email: jana.kasanicova@ujep.cz
web: www.ujep.cz

MY JSME UJEP